

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Abdülhamit Gül tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.



Berdan ÖZTÜRK
Ağrı Milletvekili

Hak ihlalleriyle gündemden düşmeyen Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan hukuk dışı uygulamalar salgın koşullarında da tüm hızıyla devam etmektedir. İlgili kurumların, avukatların ve mahpus yakınlarının aktardığı bilgilere göre, özellikle, Patnos L Tipi C blokta başlayan Covid 19 salgını tüm koğuşlara yayılmış durumdadır. Bulaş riski nedeniyle, Nisan ayı görüşlerinin iptal edildiğini söyleyen mahpus yakınları, hastaneye kaldırılan iki mahkûmun hâlihazırda ciddiyetini koruduğunu belirtmişlerdir.

Salgının yaygınlığına rağmen mahpuslara test yapılmadığı, ilaçların verilmediği de bize ulaşan bilgiler dâhilindedir. Bütün uyarı, başvuru ve önergelerimize rağmen cezaevi idaresinin keyfi ve hukuk tanımayan tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı özellikle dikkatimizi çekmektedir.

Geçen hafta içerisinde telefon görüşmesi esnasında bir mahkûmun fenalaşarak bayılması üzerine revire kaldırıldığı ve kendisiyle ilgili bir işlem yapılmadan kaderine terk edildiği iddia edilmektedir. Hastalıkla ilgili birçok belirti gösteren mahkûmlarla ilgilenilmediği, durumu fenalaşanların hastaneye sevk edilerek idarenin sorumluluktan kaçtığı belirtilmektedir.

Durumun artık Patnos L Tipi için kırmızı alarm seviyesine geldiğini belirten mahpus yakınları temel insan hakları ve tedavi yönetmeliğinin asgari koşullarının bile yerine getirilmediğini ve yakınları ile ilgili son derece kaygılı olduklarını ve konuyla ilgili bir muhatap bulamadıklarını ısrarla belirtmektedirler.

44751

Bu bağlamda;

1. Tutuklu ve mahkûm mahpusların, beden ve ruh bütünlüklerinin korunarak tedavi edilmesi, yaşam hakkının korunması Türkiye'nin de taraf olduğu birçok insan hakları sözleşmesi kapsamında koruma altına alınmıştır. Ulusal mevzuat kapsamında ise 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun (CGTİK) Günlük Yaşamdaki Haklar ve Yükümlülükler adlı ikinci bölümünün "Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri" başlıklı 71. maddesinde "Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir." diyerek tutuklu ve hükümlülerin beden ve ruh sağlığının korunmasını, tedavi edilmesini bir hak olarak düzenlemesine rağmen mahpusların yasal hakları kim tarafından ve hangi gerekçeyle engellenmektedir?
2. Ulusal ve uluslararası mevzuat açısından, mahpusların, hakkın kullanımının engellenmesi veya hakkın hiç tanınmaması, sağlık hakkına erişimin engellenmesi, ağır hasta mahpusların sağlıkları açısından alıkonulmaya devam edilmesi, yeterli ve gerekli sağlık hizmetinin verilmemesi mahpusların temel insan haklarından yararlanamaması hususunda ne gibi tedbirler almayı planlıyorsunuz?
3. Mahpusun dışarıyla bağını ve sosyalleşmesini sağlayan iletişim ve görüş hakkına dair kısıtlamalar, hastane sevklerinin ve tedavilerinin yapılmaması vb. birçok soruna ek olarak, Covid 19 ulusal aşı takviminde cezaevlerinin ne zaman aşılacağı müphemliğini korumaktadır. Kontrol altına alınamayan ve üçüncü dalganın da hızla yayıldığı koşullarda, cezaevlerindeki bütün mahpusların aşılması ile ilgili Adalet Bakanlığı'nın bir aşı planlaması var mıdır?
4. Patnos L Tipi Cezaevi'nde son bir yılda tespit edilen Covid 19 vaka sayısı kaçtır? Salgın nedeniyle hayatını kaybetmiş kaç mahkûm vardır? Bu konuda bakanlığınızca yapılmış bir inceleme ve araştırma mevcut mudur?
5. Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde meydana gelen Covid 19 kaynaklı ölüm vakalarının kayda organ yetmezliği ya/da kalp krizi olarak gösterildiği bilgisinin doğruluk derecesi nedir?

4451

6. Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan mahpuslar hijyen malzemelerine ulaşamadıklarını ve kendi tedbirlerini kendilerinin aldıklarını iddia etmektedirler. Bulaş riskini arttıran ve mahpusların can güvenliğini tehlikeye atan ve dahi insan hakları açısından tam bir ihlal olarak kabul edebilecek böylesi bir durumdan Adalet Bakanlığı haberdar mıdır? Haberdar ise bugüne kadar müdahalede neden bu kadar geciktirilmiştir?
7. Kronik hastalıkları olan ve yüksek risk grubunda olan üç mahpusun – Mehmet Ali Uğur (Çölyak hastası), Mecit Baştaş (Mesane kanseri), Dağıstan Payçu (Mide kanseri)- salgın koşullarında cezaevinde kalmalarının ölüm riskini arttırdığını bilinmesine rağmen bu mahpuslarla ilgili özel önlemler neden alınmamaktadır?
8. Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'yle ilgili bundan önce de karşılaşılan hak ihlallerini, cezaevinin hijyen koşullarını ve covid-19 ile ilgili mücadele gerçeğinin ortaya çıkması için bağımsız bir heyetin cezaevine gitmesine neden müsaade edilmemektedir?